

عنوان مقاله:

ارزشیابی مداخله آموزشی مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی بر رفتار غربالگری سرطان کولورکتال

محل انتشار:

چهاردهمین کنگره پژوهشی سالیانه دانشجویان علوم پزشکی شرق کشور (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 2

نویسندگان:

میترا مودی - دانشیار آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

فاطمه سلمانی - استادیار آماریاتی، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

شهربانو خزاعی - دانشجوی کارشناسی ارشد آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند

خلاصه مقاله:

سابقه و هدف: سرطان کولورکتال شایع ترین سرطان دستگاه گوارش است. مطالعات نشان داده است عقاید و باورهای بهداشتی افراد نقش مهمی در بروز رفتارهای بهداشتی دارد. در این مطالعه تاثیر مداخله آموزشی مبتنی بر مدل اعتقاد بهداشتی بر رفتار غربالگری سرطان کولورکتال بررسی شد. روش بررسی: این مطالعه بصورت کارآزمایی میدانی شاهد دار انجام شد. در ابتدا افراد واجد شرایط انتخاب و سپس بصورت تصادفی به دو گروه آزمایش و شاهد (هر گروه ۶۰ نفر) تقسیم شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات پرسشنامه استاندارد غربالگری سرطان کولورکتال بود. برنامه مداخله ای برای گروه آزمایش به اجرا درآمد و طی ۸ جلسه آموزشی حضوری آموزش های لازم در مورد سرطان کولورکتال و برنامه غربالگری تست فیت داده شد. قبل بلافاصله و سه ماه پس از مداخله آموزشی پرسشنامه مجدد برای گروه آزمایش و شاهد تکمیل شد. اطلاعات جمع آوری شده با استفاده از نرم افزار SPSS۱۹ و آزمون های آماری t-test مستقل، آنالیز واریانس تکرار شونده و آزمون مک نمار در سطح معنی داری $P < 0.05$ کمتر از ۰.۰۵ آنالیز شد. یافته ها: میزان آگاهی گروه آزمایش از $16/88 \pm 3/56$ در قبل از مداخله به $19/91 \pm 27/78$ در بعد از مداخله رسید ($P < 0.001$). آگاهی در گروه کنترل در قبل و بعد از مداخله به ترتیب $16/38 \pm 3/58$ و $3/02 \pm 20/03$ بود. حساسیت درک شده در گروه آزمایش از $1/48 \pm 0/66$ رسید. از مداخله به $1/90 \pm 17/28$ از مداخله و در گروه شاهد در قبل و بعد از مداخله به ترتیب از $1/66 \pm 11/03$ به $1/48 \pm 12/38$ رسید. شدت درک شده در گروه آزمایش به ترتیب در قبل و بعد از مداخله از $4/55 \pm 48/51$ به $4/29 \pm 63/00$ و در گروه کنترل در قبل و بعد از مداخله به ترتیب از $2/85 \pm 11/48$ به $48/11 \pm 2/26$ رسید. موانع درک شده در گروه آزمایش به ترتیب قبل و بعد از مداخله آموزشی از $4/44 \pm 52/86$ به $6/09 \pm 28/5$ و در گروه کنترل به ترتیب از $2/51 \pm 53/31$ به $2/76 \pm 50/53$ رسید. منافع درک شده در قبل و بعد از مداخله به ترتیب در گروه آزمایش از $4/99 \pm 25/00$ به $3/73 \pm 36/23$ و در گروه کنترل از $2/45 \pm 25/30$ به $1/84 \pm 23/35$ رسید. خودکارآمدی درک شده در قبل و بعد از مداخله به ترتیب در گروه آزمایش از $2/44 \pm 18/96$ به $2/91 \pm 26/13$ و در گروه کنترل به ترتیب از $1/88 \pm 18/08$ به $2/18 \pm 19/40$ رسید. میزان مشارکت در غربالگری سرطان کولورکتال با تست خون مخفی در مدفوع در گروه آزمایش بلافاصله بعد از مداخله $58/3$ درصد و سه ماه بعد از مداخله 90 درصد رسید و در گروه کنترل بلافاصله بعد از مداخله صفر و سه ماه بعد از مداخله 15 درصد رسید. نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که با انجام اقداماتی جهت کاهش موانع درک شده و همچنین افزایش آگاهی، حساسیت و شدت و منافع و خودکارآمدی درک شده می توان میزان مشارکت در غربالگری سرطان کولورکتال با انجام تست خون مخفی در مدفوع را به نحو چشم گیری افزایش داد

کلمات کلیدی:

سرطان کولورکتال، مدل اعتقاد بهداشتی، رفتار غربالگری، مداخله آموزشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1314243>

